

IBR - Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Emile Jacqmainlaan 135/1
1000 BRUSSEL

Antwerpen, 20 april 2020.

Betreft : Ontwerp norm permanente vorming.

Ik heb kennis genomen van de ontwerpnorm "Permanente Vorming" zoals meegedeeld in mededeling 2020/02. Met betrekking tot deze ontwerpnorm heb ik de volgende opmerkingen.

Een eerste opmerking is dat het ontwerp structureel afwijkt van de andere normen (bijvoorbeeld ISA's en de bijkomende norm) waar er in de inleiding doel en definities worden beschreven.

Opmerkingen bij de vereiste werkzaamheden:

- Paragraaf 7 spreekt van "krachtlijnen", maar dit begrip wordt nergens gedefinieerd. Het komt mij voor dat men de "aandachtsgebieden" die in paragraaf 5 zijn beschreven, bedoelt. Het lijkt aangewezen om voor de duidelijkheid het woordgebruik aan te passen
- Voor een beter begrip kan het nuttig zijn om in paragraaf 5 te spreken van de inhoudelijke voorwaarde en in paragraaf 8 van de organisatorische voorwaarde en dat, zo begrijp ik het althans, de 84 uren vereiste geldt voor beide voorwaarden.
- Paragraaf 10 legt de procedure voor voorafgaande goedkeuring zeer strikt (naar mijn mening te strikt) vast. Volgens mij is dit een te stringent kader omwille van de volgende redenen:
  - Het proces wordt teveel in detail vastgelegd zodat niet kan worden ingespeeld op het gebruik van moderne technologie die de goedkeuringsprocedure mogelijks kunnen vereenvoudigen; voor praktische aspecten dient een norm eerder conceptueel te zijn
  - Door slechts 4x per jaar een aanvraag in te kunnen dienen is het niet mogelijk om in te spelen op de actualiteit. De voorbije maand is des te meer de noodzaak aangetoond dat medewerkers snel bijgeschoold moeten kunnen worden wanneer de economische of normatieve omstandigheden dit

Page 1 of 2

Antwerpen | Brussel | Charleroi | Kortrijk | Luik

Local in Touch, Global in Reach

HLB Dodémont - Van Impe & C° CV
Roderveldlaan 3 | 2600 Antwerpen (Berchem)
T +32 3 239 88 42 | F +32 3 239 87 99 | antwerpen@hlb.be | www.hlb.be
RPR Brussel BE 0428.148.201 | IBAN BE38 2100 6208 2072 | BIC BBRUBEBB | IBR B00013

HLB Dodémont - Van Impe is a member of HLB International, the global advisory and accounting network

vereisen. Het was onmogelijk om op voorhand vorming rond de corona-crisis aan te vragen. We zien niet in waarom de aanvragen zouden moeten beperkt worden. De commissie vorming kan de behandeling uiteraard anders organiseren.

- Het zou volgens mij effectiever zijn om bijvoorbeeld op te leggen dat een goedkeuring tot vorming minstens 5 werkdagen op voorhand moet worden ingediend. De goedkeuring kan dan post-factum gebeuren, waarbij de norm kan voorzien dat bij goedkeuring deze werd geacht te zijn gegeven uiterlijk op het moment van indiening. Dit maakt het wel mogelijk om snel te schakelen.
- Er wordt gesproken van een template. Het lijkt aangewezen om hiervoor een online module uit te werken om de gebruiksvriendelijkheid en snelheid van de procedure te verhogen.
- Paragraaf 14 punt 2 spreekt van “handtekeningen van de deelnemers”. Dit is moeilijk te verwezenlijken bij webinars en e-learnings. Vandaar dat het mij beter lijkt om in paragraaf 14 op te leggen dat het bedrijfsrevisorenkantoor in staat moet zijn om de deelname te bewijzen. Ook dit zijn praktische aspecten waarvoor een norm eerder conceptueel dient te zijn.

Er zou een A-paragraaf in de norm kunnen worden opgenomen die verklaart dat het bewijs kan worden geleverd door onder meer:

- een gehandtekende lijst;
- een bewijs van deelname aan een webinar of e-vorming waaruit blijkt dat de deelnemer actief gevolgd heeft;
- een bewijs dat de deelnemer succesvol een kennistest heeft afgelegd;
- ...

Door deze aanpassingen in te voeren wordt de praktische toepassing van de organisatie van webinars en e-learnings niet verhinderd en schiet de norm zijn doel niet voorbij. Deze nieuwe vormen van permanente vorming zullen naar de toekomst hun belang nog zien toenemen.

Ik dank u voor het in overweging nemen van mijn bemerkingen en ze te publiceren op de website. Ik ben steeds bereid tot verdere bespreking en toelichting ervan.

Met confraternele groeten

Luc De Puyseleyn